

Bijlage 5¹

Herstel- en Sanctieprotocol

Deze protocollen dienen als richtlijn in de omgang met geconstateerde afwijkingen op het gecontracteerde ANLb-beheer en/ of het ANLb-contract. Er zijn drie manieren waarop een afwijking geconstateerd kan worden:

1. Door (medewerkers van) het Collectief zelf. Bijvoorbeeld tijdens een bezoek aan het beheer van een Deelnemer.
2. Door de verplichte steekproefsgewijze controles die de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) uitvoert op het ANLb-beheer. Het Collectief ontvangt hier een terugkoppeling van.
3. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) voert administratieve controles uit en gaat daarbij na of de ingetekende elementen voldoen aan de vergoedingvoorwaarden en -verplichtingen via een realtime koppeling tussen het ict-systeem van het collectief (SCAN) en de perceelsregistratie van RVO. Geconstateerde afwijkingen leiden mogelijk tot een korting op de ANLb-vergoeding.

Wie is verantwoordelijk voor het Herstel- en Sanctieprotocol

Het bestuur is verantwoordelijk voor het Herstel- als het Sanctieprotocol. Is er in het geval van het Herstelprotocol aanleiding tot het opleggen van een korting; of wordt het Sanctieprotocol ingeschakeld; dan wordt door de veldmedewerker een voorstel daartoe voorgelegd aan het bestuur. Het gehele bestuur beslist daarbij over de korting of sanctie op basis van het advies van de veldmedewerker. Daarmee borgt het Collectief dat kortingen of sancties niet zomaar door één persoon kunnen worden opgelegd, maar er altijd meerdere bestuurders bij zijn betrokken.

Hoe wordt bepaald welk protocol wordt ingezet?

Wanneer een afwijking wordt geconstateerd – een beheereenheid voldoet niet aan de beheervorschriften van het bijbehorende beheerpakket óf aan gemaakte afspraken met de veldmedewerker (bijv. wanneer Deelnemer op schriftelijke indicatie van de veldmedewerker noodzakelijkerwijs van de beheervorschriften heeft moeten afwijken) – dan beoordeelt de veldmedewerker of er mogelijkheid is tot herstel. De veldmedewerker trekt daarbij één van volgende conclusies:

- A. Er is mogelijkheid tot herstel op korte termijn. Deze termijn is afhankelijk van het beheerpakket en het moment van constatering van de afwijking;
- B. Er is een mogelijkheid tot herstel buiten het lopende beheerjaar;
- C. Er is geen mogelijkheid tot herstel of er is zelfs schade toegebracht aan de biodiversiteit.

In situatie A en B treedt het Herstelprotocol in werking. In situatie C treedt het Sanctieprotocol in werking.

Let op: Wanneer later blijkt dat herstel toch niet mogelijk is; de veldmedewerker concludeert dat Deelnemer het herstel niet nakomt; of het Herstelprotocol is voor een tweede maal ingezet bij Deelnemer; dan treedt alsnog het Sanctieprotocol in werking.

1. Herstelprotocol

Werkwijze

Aanleiding om dit Herstelprotocol te willen toepassen is: wanneer de veldmedewerker concludeert dat er sprake is van een herstelmogelijkheid bij een geconstateerde afwijking op een beheereenheid.

¹ Versie 11.2: 07-12-2025

Bij een geconstateerde afwijking voldoet de beheereenheid op dat moment niet aan de beheervorschriften van het bijbehorende beheerpakket óf aan gemaakte afspraken met de veldmedewerker (bijv. wanneer Deelnemer op schriftelijke indicatie van de veldmedewerker noodzakelijkerwijs van de beheervorschriften heeft moeten afwijken).

Naar aanleiding van het vaststellen van de mogelijkheid tot herstel, gaat de veldmedewerker over tot het bieden van gelegenheid aan Deelnemer om dit herstel uit te voeren o.b.v. een herstelplan dat schriftelijk met Deelnemer wordt gedeeld. Met het uitvoeren van het herstelplan op de betreffende beheereenheid zorgt Deelnemer ervoor dat alsnog aan de voorschriften van het beheerpakket en/ of gemaakte afspraken kan worden voldaan. Er zijn 2 herstelmogelijkheden:

A. *Herstel binnen lopende beheerjaar:*

De herstelmogelijkheid ligt binnen het lopende beheerjaar. Er wordt een termijn afgesproken met Deelnemer waarbinnen het herstel dient te worden uitgevoerd. Het herstel kan worden gerealiseerd op de beheereenheid waar de afwijking is geconstateerd, maar kan ook worden gerealiseerd door dezelfde doelstelling op een naburig perceel (van dezelfde Deelnemer) uit te voeren wanneer dit past binnen het beheerplan van het Collectief;

B. *Herstel buiten het lopende beheerjaar:*

Deze mogelijkheid tot herstel ligt in het opvolgende beheerjaar en dient plaats te vinden op de beheereenheid waarop de afwijking is geconstateerd. Voorwaarde is wel dat dit beheer past binnen het beheerplan van het collectief.

Meldplicht Deelnemer

Wanneer herstel is uitgevoerd heeft de Deelnemer een meldplicht aan het Collectief. Deelnemer maakt melding van het uitgevoerde herstel door een bericht te sturen aan info@natuurrijklimburg.nl. Na deze melding wordt het uitgevoerde herstel beoordeeld door de veldmedewerker. Wordt door Deelnemer niet aan het afgesproken herstel voldaan, dan treedt alsnog het Sanctieprotocol in werking. Indien beheerder zich niet heeft gehouden aan de voorwaarden van de meldplicht wordt het herstelprotocol afgesloten en treedt het Sanctieprotocol in werking.

Waarschuwing (gele kaart)

Bij inzet van het herstelprotocol krijgt Deelnemer altijd een waarschuwing (gele kaart). Heeft Deelnemer twee gele kaarten gekregen, dan treedt het Sanctieprotocol in werking en krijgt Deelnemer een rode kaart.

Niet uitvoeren van betaling beheervergoeding of opleggen van korting

De beheervergoeding is gekoppeld aan de uitvoering van de beheeractiviteit(en) behorend bij het beheerpakket gedurende het beheerjaar. Bij inzet van het herstelprotocol kan dan daarom in de volgende situaties door het Collectief worden afgeweken van de uitbetaling van de overeengekomen beheervergoeding:

1. Wanneer door Deelnemer zodanig is afgeweken van het voorgeschreven beheer, dan kan het Collectief overgaan tot het opleggen van een **korting op de beheervergoeding** – ondanks gemaakte afspraken wat betreft het uit te voeren herstel door Deelnemer. Een korting is tenslotte passend wanneer de beheervergoeding niet langer in verhouding staat tot de uitgevoerde beheeractiviteiten door deelnemer op de betreffende beheereenheid. De veldmedewerker stelt hiertoe een voorstel op voor het bestuur. Het bestuur beslist over een passende korting. Het besluit wordt vervolgens aan Deelnemer teruggekoppeld.
2. Wanneer er sprake is van herstel buiten het lopende beheerjaar, dan heeft deelnemer **geen recht op vergoeding** van het betreffende jaar waarin de afwijking is geconstateerd. Is dit aan de orde, dan wordt dit schriftelijk aan deelnemer gecommuniceerd bij het delen van het herstelplan;

2. Sanctieprotocol

Wanneer inzet Sanctieprotocol?

Het Sanctieprotocol treedt in de volgende situaties in werking:

- A. Er is geen mogelijkheid tot herstel van de betreffende beheereenheid of er is zelfs schade toegebracht aan de biodiversiteit;
- B. Deelnemer heeft zich niet gehouden aan de afspraken gemaakt binnen het Herstelprotocol m.b.t. de beheereenheid;
- C. Deelnemer heeft 2 gele kaarten ontvangen hetgeen leidt tot een rode kaart.

Werkwijze

Het bestuur ontvangt van de werkorganisatie een voorstel voor inzet van het sanctieprotocol. De veldmedewerker deelt daarbij een omschrijving van de geconstateerde afwijking met het bestuur en een advies wat betreft de op te leggen sanctie. Het bestuur bepaalt vervolgens welke sanctie aan Deelnemer wordt opgelegd. Bij de keuze voor een op te leggen sanctie wordt rekening gehouden met het volgende:

- De ernst van de afwijking;
- Of de afwijking al dan niet omkeerbaar is;
- De welwillendheid van de Deelnemer om mee te werken;
- Of er sprake is van herhaling van het niet nakomen van voorschriften en/ of afspraken.

Overzicht type sancties

- I. **Niet uitbetalen van een deel van de/ de volledige ANLb-vergoeding** van de betreffende beheereenheid in het lopende beheerjaar.
- II. **Terugvorderen van de gedeeltelijke of gehele ANLb-vergoeding** van de betreffende beheereenheid van voorgaande beheerjaren.
- III. **Opleggen van een rode kaart:** het niet uitbetalen van de beheervergoeding én het opleggen van een boete. De gehele ANLb-vergoeding van de betreffende beheereenheid in het betreffende beheerjaar wordt niet uitbetaald én de Deelnemer dient een boete te betalen van maximaal 30% van de betreffende beheervergoeding voor de betreffende beheereenheid.
- IV. **Het verwijderen van de beheereenheid van het contract**
- V. **Ontbinden van het ANLb-contract.**
Heeft een Deelnemer 2 rode kaarten ontvangen binnen zijn ANLb-contract (los van BE of periode) dan wordt het contract ontbonden.

Het staat het bestuur vrij in een individuele casus handweging toe te passen en bijvoorbeeld tot een combinatie van voornoemde sancties te besluiten.

Natuurrijk Limburg communiceert het door het bestuur genomen besluit nadien schriftelijk met Deelnemer.

3. Geschillenprocedure

Wanneer Deelnemer het niet eens is met het besluit als gevolg van de inzet van het Herstel- of Sanctieprotocol, dan kan Deelnemer hiertegen bezwaar maken. Hiertoe dient deelnemer gebruik te maken van de geschillenprocedure. Deze staat gepubliceerd op de website van Natuurrijk Limburg.

4. Controle collectief door overheid

Ook het Collectief wordt gecontroleerd. Dit gebeurt door de overheid. Hiertoe is door het Ministerie van Economische Zaken het document 'Controle- en handhaving binnen het ANLb2016' opgesteld. Hieronder volgt een korte uiteenzetting van dit beleid.

Het beleid moet rechtvaardig, uitvoerbaar, begrijpelijk en EU-proof zijn en daarbij de collectieven niet in financiële problemen brengen. Dat betekent dat een gemaakte fout niet direct automatisch tot een korting voor het collectief leidt. Tevens is naar oplossingen gezocht waarbij fouten van individuele Deelnemers zo min mogelijk gevolgen hebben voor het gehele collectief. Het collectief werkt daardoor als een filter om kortingen te voorkomen.

Het ANLb2016 gaat uit van vertrouwen in professionele collectieven waarbij het Collectief samen met Deelnemers verantwoordelijk is voor een goede uitvoering van het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer. Er zijn 2 type fouten:

1. Procedurefouten; dit zijn fouten die te maken hebben met procedures waarvoor het Collectief verantwoordelijk is (tijdig en correct indienen gebiedsaanvraag, betaal-aanvraag e.d.);
2. Deheerdersfouten; dit zijn fouten die te maken hebben met het beheer op beheereenheidniveau (oppervlaktefouten, schending vergoedingverplichtingen, double funding).

Fouten leiden tot kortingen op de uit te betalen vergoeding voor de door het Collectief uitgevoerde beheeractiviteiten. Het systeem is zo opgezet dat tekortkomingen die te wijten zijn aan individuele Deelnemer, door het collectief één op één ten laste van de Deelnemers kunnen worden gelegd. Bij kortingen die het gevolg zijn van handelen van het Collectief zelf (procedurefouten) is dit niet mogelijk.